

Oxfam IBIS, Den parlamentariske revisors rapport.

Morten B. Frahm, 2021

Mandatet for den parlamentariske revisor

I det forgangene år har jeg haft det privilegie at fungere som parlamentarisk revisor for Oxfam Ibis. Jeg har opereret på det mandat, som er vedhæftet i bilaget. I forbindelse med slankningen af bestyrelsen ved sidste års generalforsamling besluttedes det på det første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen, at den parlamentariske revisor ligeledes opererer gennem bestyrelsen og deltager på bestyrelsesmøder.

Jeg har som parlamentarisk revisor således deltaget i møder i både forretningsudvalg og bestyrelse, hvilket har givet en god og tilstrækkelig indsigt i organisationen til at kunne varetage mit mandat i tråd med, hvad jeg lovede på generalforsamlingen sidste år.

Parlamentarisk revisors beretning

Generelt er Oxfam IBIS' økonomi i det forgangene år gået som planlagt og har været godt drevet. Vi har fortsat med at opbygge vores egenkapital, og forventer at den når ca. 22,5 mio. kr., hvoraf vi frit kan disponere over de 16 mio. kr. Egenkapitalens størrelse er afgørende for vores soliditet som organisation, så vi kan modstå uforudsete omkostninger uden af skulle sænke vores aktivitetsniveau.

Bestyrelsen og ledelsen i Oxfam IBIS har foruden at opbygge egenkapital også fokuseret på at sikre, at flest mulig af organisationens midler bruges i det globale syd på at gøre den størst mulige forskel for flest mulige mennesker indenfor vores fire kernetemaer. Overordnet set er det min vurdering, at Oxfam IBIS generelt forvalter sine midler godt ift. at leve op til de vedtagne strategier, og at bestyrelsen i det forgangene år generelt har fortsat den positive linje.

Jeg vil i resten af denne beretning vil jeg fokusere på fire udfordringer, som jeg vurderer i det forgangene år har haft økonomiske konsekvenser for Oxfam IBIS' evne til at eksekvere på den vedtagne strategi, og som også kan give bestyrelsen fremadrettede pejlemærker. Det er væsentligt i denne sammenhæng at understrege, at udfordringerne ikke er repræsentative for den generelle status for organisationens evne til at eksekvere på sine strategier, men udtryk for den parlamentariske revisors indspil til opmærksomhedspunkter, som kan have generalforsamlingens interesse.

De fire udfordringer er:

- Finansiering af programarbejde
- Personalsituationen på sekretariatet
- Frivillighed og medlemstal
- Øget fundraising af frie midler

Der er væsentlige overlap mellem udfordringerne, eftersom de influerer kraftigt på hinanden.

Finansiering af programarbejde

Nøglen til at skabe forandringer i verden og eksekvere på vores fire strategiske pejlemærker er vores programarbejde. Det er den parlamentariske revisors opfattelse, at programarbejdet bliver leveret af høj kvalitet og med stor professionalisme mod vores samarbejdspartnere. Det afspejler sig i de relativt store bevillinger, som vi som organisation har fået sidst på året fra SIDA og Global Partnership for Education. Bevillingerne ligger inden for kernen af vores vedtagne strategi, hvilket vurderes som særdeles positivt.

Sekretariatet arbejder i øjeblikket på højtryk for at lave en ny partnerskabsaftale med DANIDA (det Strategiske Partnerskab), som har nogle elementer, som potentielt kan have negative konsekvenser for Oxfam IBIS' mulighed for at levere på sin strategi.

For det første har DANIDA et øget fokus på "skrøbelige stater", hvilket betyder, at de forsøger at kanalisere flest mulig midler til specifikke geografiske områder, særligt Afrika og nærtliggende konfliktområder til Danmark. Det kommer ikke umiddelbart til at påvirke Oxfam IBIS' engagement i nogle geografier, om end det i de første meldinger så ud til, at vi skulle nedskalere vores engagement i Latinamerika. Det er af den årsag den parlamentariske revisors anbefaling, at bestyrelsen fortsætter med at støtte den tilgang, hvor det fra sekretariatets side prioriteres, at der fundraises specifikt til Latinamerika fra f.eks. EU, Sveriges Udenrigsministerium (SIDA) og danske fonde.

For det andet skal der fremadrettet anvendes færre midler til programimplementering i Danmark. Det betyder, at Oxfam IBIS p.t. vil have et for højt forbrug på programimplementering og -rådgivning i Danmark ift. DANIDAS regler for det Strategiske Partnerskab. Andre organisationer vil være i en dårligere situation end Oxfam IBIS, men det anbefales, at bestyrelsen overvejer, hvordan de øgede krav skal håndteres, så vi fortsat kan levere arbejde af den høje kvalitet, som vi gør i dag.

Personalsituationen på sekretariatet

I dette bestyrelsesår har bestyrelsen i forlængelse af sidste års fokus på medarbejdertrivsel foretaget en Arbejdspladsvurdering (APV). Undersøgelsen viste en stor dedikation blandt ledelse og medarbejdere til den sag vi arbejder for, men også at en anseelig del af medarbejderne har været i mistrivsel eller stressede i perioder. Stress og mistrivsel kan have anseelige økonomiske konsekvenser for vores organisation (foruden det åbenlyse faktum, at mistrivsel og stress i sig selv ikke er godt). Det fører dels til mere sygdom og dels til større udskiftning af medarbejdere, som først og fremmest skal ansættes og dernæst indkøres i opgaverne.

Spørgsmålet om medarbejdertrivsel har haft stort fokus for bestyrelsen i det forgangene år, og det er den parlamentariske revisors vurdering, at bestyrelsen har lagt en stor indsats og afset tilstrækkelige midler til at understøtte, at trivsel løftes. Det anbefales, at bestyrelsen fortsat har fokus på arbejdsmiljøet i det kommende år.

Frivillighed og medlemstal

I sidste års arbejdsprogram blev der sat fokus på at øge både engagement og medlemstilvækst. Netop disse to aspekter er vigtige for det folkelige engagement i Danmark, som er en central del af vores strategi og væsentlig for, at Oxfam IBIS kan være dagsordenssættende herhjemme, og har ligeledes konsekvenser for vores økonomiske formåen.

Medlemstallet har ligget nogenlunde stabilt og dermed ikke været i vækst. Dog er det væsentligt i denne sammenhæng også at nævne, at der har været udskiftning i både ledelsen og blandt en række medarbejdere i engagementsafdelingen, hvilket sætter en naturlig dæmper på at skabe kontinuitet i udviklingen af vores medlemshvervning og fastholdelse.

Den ny ledelse har igangsat initiativer for at skabe en struktureret tilgang til at adressere netop denne udfordring. Det vurderes som positivt, da indtægter for medlemsdonationer er frie midler, som vi som organisation kan anvende, som vi vil, hvilket bliver stadig vigtigere, når vi presses på vores omkostningssammensætning. Det anbefales derfor, at bestyrelsen følger arbejdet tæt i det kommende år.

Oxfam IBIS har nogle stærke frivilligrupper, som skaber et stort engagement og giver os en god synlighed. De frivillige vi har i dag er højt værdsat, og leverer arbejde af høj kvalitet. Det er den parlamentariske revisors indtryk, at der fortsat er et større potentiale i frivilligheden i vores organisation. Frivilligheden en god og (næsten) gratis måde at øge vores synlighed og engagement på, ligesom den udnytter de mange kompetencer, som vores medlemmer har. Det anbefales derfor at bestyrelsen i det kommende år undersøger mulighederne for at engagere flere medlemmer i Oxfam IBIS.

Øget fundraising af frie midler

Oxfam IBIS fundraiser som organisation relativt få midler, som ikke er bundne til bestemte aktiviteter. I sidste års arbejdsprogram var der skitseret indsatser for at øge de frie midler, hvilket i mindre grad er blevet eksekveret.

Det anbefales, at der arbejdes videre med initiativer, der kan øge de frie midler, som vi som organisation selv kan prioritere, og som vil ligge i naturlig forlængelse af den diversificeringsstrategi af indtægterne, som organisationen har. Andelen af frie midler er – ligesom egenkapital – væsentligt for at polstre Oxfam IBIS mod stigende krav til effektiv administration, ligesom de giver et større strategisk handlerum til både generalforsamlingen, bestyrelsen og de ansatte i Oxfam IBIS.

Opsamling på beretningen

Som jeg indledte med at pointere i starten af denne beretning, er økonomien grundlæggende sund, og midlerne prioriteres i høj grad derhen, hvor de gør den største forskel – nemlig til de mennesker, som vi er sat i verden for at give et bedre liv.

Nedslagene i denne beretning afspejler således, hvad der fremadrettet kan styrke vores evne til at prioritere midlerne de rigtige steder hen i overensstemmelse med den strategi, vi har lagt som organisation.

Bilag

Den parlamentariske revisors mandat

Den parlamentariske revisors opgave er at vurdere Oxfam IBIS's finanser i forhold til organisationens løbende drift, og hvordan de politisk valgte organer og administrationen varetager deres roller i forhold til økonomien.

Den parlamentariske revision er en uafhængig instans, der på vegne af medlemmerne skal vurdere organisationens økonomi med politisk fokus i forhold til vedtagne strategier og mål som organisation og som donor. Den parlamentariske revisor rapporterer til generalforsamlingen og arbejder gennem Forretningsudvalget.

Han/hun deltager i Forretningsudvalgets møder og modtager budgetter, regnskaber, budgetopfølgning og revisionsprotokol. Den parlamentariske revisors rapport fremlægges for Forretningsudvalget forud for generalforsamlingen.

Hans/hendes anbefalinger behandles på første møde efter generalforsamlingen. Den parlamentariske revisor kan deltage i sekretariatsbesøg i lande, hvor Oxfam IBIS er engageret i udviklingsarbejde og er forpligtet til at aflægge besøgsrapport til Forretningsudvalget.